

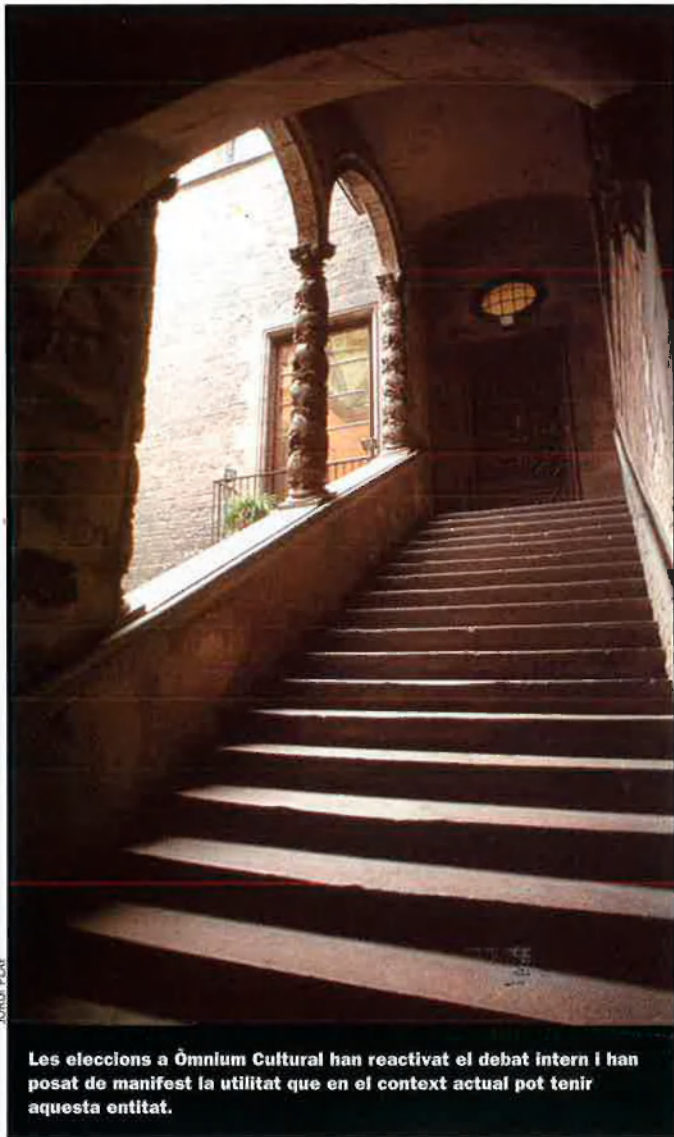
Les eleccions fan reviscolar **Òmnium** Cultural

El pròxim 7 de març Òmnium Cultural, una de les entitats més emblemàtiques de defensa de la cultura i la llengua catalanes en la fi del franquisme i la transició, fa una assemblea per renovar mitja junta i la presidència, ocupada per Josep Millàs durant setze anys. Ara, una llista alternativa, encapçalada per l'exdirector de la Fundació Bofill, Jordi Porta, aglutina sectors renovadors que volen donar un nou impuls a l'entitat.

Mai una assemblea general de socis d'Òmnium Cultural havia aixecat tantes expectatives com la que s'ha de fer el proper dia 7 de març a Barcelona. Aquesta entitat celebra aquesta reunió per renovar la meitat de la junta, inclosa

la presidència, que des de fa setze anys està en mans de Josep Millàs, que de nou es presenta a la reelecció. Però la presentació d'una candidatura alternativa encapçalada per Jordi Porta, exdirector de la Fundació Bofill i Síndic de Greuges de la Universitat Autònoma de Bar-

Les eleccions a Òmnium Cultural han reactivat el debat intern i han posat de manifest la utilitat que en el context actual pot tenir aquesta entitat.

celona, ha animat un procés electoral que fins ara sempre havia estat gairebé un pur tràmit rutinari i ha animat la vida d'una entitat clau durant els darrers anys del franquisme i la transició.

De la gènesi a l'estancament. Òmnium Cultural va néixer l'any 1961, de l'impuls de sectors intel·lectuals i professionals d'arreu del país, amb el suport de part de la burgesia més compromesa amb la defensa de la llengua i la cultura catalanes.

Durant aquella època, gran part de la vida cultural a Catalunya es desenvolupà al voltant de les iniciatives d'aquesta entitat. Foren especialment claus, per exemple, els cursos de català i d'història de Catalunya que s'organitzaven per tot

plantació de les diferents administracions públiques, arribades després de la dictadura de Franco. En aquell context, un sector important del món politicocultural considerava coberts els objectius pels quals havia estat creada l'entitat, especialment quan la Generalitat de Catalunya va assumir l'ensenyament del català com a competència. D'aquesta manera, va començar a prendre força la idea que Òmnium ja no era necessari.

De fet, un dels mèrits que es reconeix, fins i tot des de sectors opositors de Millàs, és que, malgrat aquestes opinions, l'entitat va aconseguir vèncer aquestes tendències i la van mantenir oberta fins avui dia.

Tot i això, a mesura que han anat passant els anys, l'entitat ha anat perdent

Després de la dictadura, hi hagué qui pensà que Òmnium ja no era necessari

el Principat. Es convertia doncs en una eina de normalització cultural en un dels moments més difícils de la història del país. Amb el retorn de Josep Tarradellas de l'exili i de la instauració de les administracions autonòmiques, Òmnium Cultural va entrar en una profunda crisi d'objectius i de plantejaments. Òmnium no va quedar al marge de la forta crisi dels moviments associatius del país, en molts casos, desarticulats amb la im-

pententia inicial dels primers temps de funcionament. Si més no, això és el que afirmen els sectors crítics amb la gestió de l'actual president. I és que el descontentament per la marxa de l'entitat ha estat el motiu que ha fet que un grup de membres d'Òmnium es plantejessin constituir una llista alternativa a la de Josep Millàs, el qual, fins ara, sempre havia pogut renovar el seu càrrec sense gairebé cap oposició.

Actualment, Òmnium Cultural és organitzada en delegacions funcionals i territorials. Representants de la candidatura de Jordi Porta consideren que les delegacions funcionals són poques i estan poc potenciades i que la junta de l'entitat no té present les territorials.

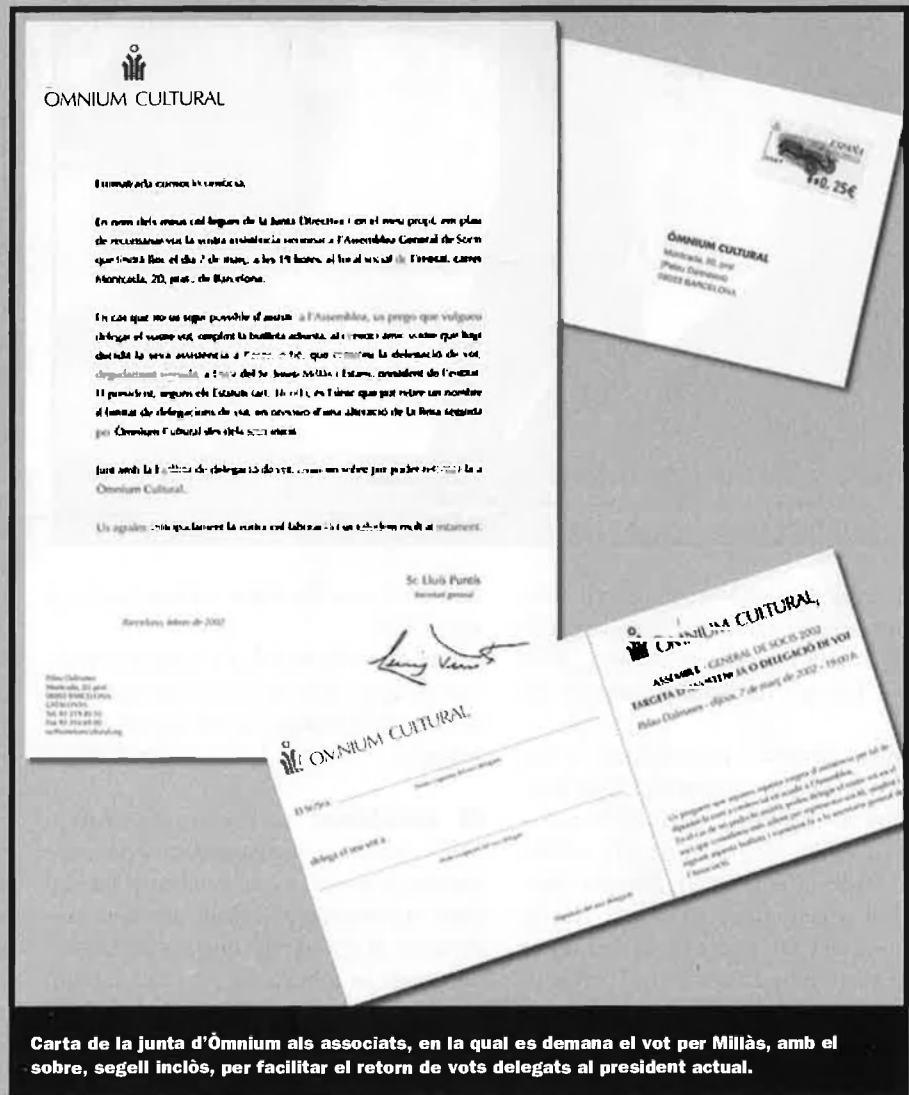
De fet, és d'algunes de les delegacions territorials des d'on s'ha gestat la llista alternativa a la continuista de Millàs. Ignasi Casadesús, que opta al càrrec de vicepresident segon en la candidatura de renovació, és membre d'Òmnium de Vic, una de les delegacions més actives juntament amb la del Maresme i que han estat el motor d'aquesta iniciativa per presentar una alternativa a la gestió de Millàs. Casadesús retreu al que fins ara ha estat president d'Òmnium haver actuat sempre "amb una voluntat de paraitzar l'activitat de les delegacions territorials". Posa el cas, com a exemple, de la recollida de signatures en la campanya que es va fer ara fa més de dos anys a favor de les seleccions esportives catalanes. Segons aquests sectors crítics, mai no es va fer cap comunicat de la seu central d'Òmnium i van ser les delegacions territorials les que es van mobilitzar per aquella campanya. De fet, a tall d'exemple, la delegació d'Osona recollia 8.000 de les 11.000 signatures que Òmnium aportava a la campanya de seleccions. Casadesús posa altres exemples per criticar el que l'equip de Porta considera una falta d'iniciativa de l'enti-

Tripijocs electorals

Els més de 16.000 socis d'Òmnium Cultural van rebre una carta, fa un dies, signada pel secretari general de l'entitat, Lluís Puntí, amb la qual demanava directament la delegació del vot per a l'actual president, Josep Millàs. La carta, que adjunta un sobre amb segell per retornar el vot per a l'actual president, recorda que és aquest el que "segons els Estatuts (article 16 e/i) és l'únic que pot rebre un nombre il·limitat de delegacions de vot, en previsió d'una alteració de la línia seguida per Omnimium Cultural des dels seus inicis". La resta de socis només poden tenir fins a 25 delegacions cadascun.

La trama de d'aquesta carta va provocar les queixes de la llista renovadora ja que consideren que s'ha vulnerat el joc democràtic en utilitzar l'entitat a favor d'una de les candidatures. A més, també han denunciat que l'actual junta no els ha permès disposar dels llistats de socis de l'entitat.

Davant d'aquestes crítiques d'opacitat democràtica, Millàs es va defensar obrint la porta a una pacte per fer una candidatura unitària, a l'hora que va acusar la candidatura renovadora que "a vegades l'única preocupació dels altres és decapitar-me". Porta va rebre l'oferta de diàleg amb interès tot i que va remarcar la dificultat d'iniciar un procés de renovació d'Òmnium des de dins. A més, va defensar la importància d'un procés electoral que "ha de servir per enfortir la democràcia interna i el debat, que no s'ha de presentar com a un fet traumàtic". Els integrants de la candidatura de Porta, en un co-

Carta de la junta d'Òmnium als associats, en la qual es demana el vot per Millàs, amb el sobre, segell inclòs, per facilitar el retorn de vots delegats al president actual.

municat, es van mostrar oberts a qualsevol negociació sempre que des de l'actual junta es garantis la netedat democràtica i el respecte de la llei d'associacions. Així, abans d'iniciar qualsevol conversa, demanen a Millàs

"que renunciï a utilitzar els vots delegats que ha obtingut de manera il·legal" amb una tramesa feta des de l'entitat i que se'ls ha de facilitar la llista de socis de l'entitat, cosa que, fins avui, Millàs no ha permès. **E. R.**

Un equip per renovar. La candidatura de Jordi Porta vol dones presentar-se

amb un discurs renovador sobre els temes que afecten la cultura catalana i convertir Omnimium Cultural en una plataforma des d'on es coordinin les diverses iniciatives empreses des del que se'n diu catalanisme cultural de la societat. Està integrada per un equip amb una presència important dels sectors més actius de l'associació, que van trobar en la persona de Jordi Porta una personalitat

de consens, integrada en el món cultural i independent, per tirar en marxa la iniciativa. La candidatura de Porta, la completen Ignasi Casadesús, Antoni Civit —de la delegació de Mataró—, Miquel Esquirol, Joan Badia, Josep Gifreu, Josep Maria Forné, Rosa Gimeno, Jordi Mament, Isidor Marí, Pere Martí, Miquel Sellarès i Montserrat Vergés. L'equip d'aquesta candidatura ha rebut el suport

A l'esquerra, Josep Millàs, actual president d'Òmnium Cultural des del 1986. A la dreta, Jordi Porta, que opta a la presidència amb el suport dels sectors més renovadors de l'entitat.

EL TEMPS / JORDI PLAT

de diverses delegacions, com les de Bages, Osona, Mataró, Alt Empordà, Gironès, Anoià-Igualada, Garrotxa, Baix Camp, Lleida, Tarragonès, entre d'altres.

A més, diverses personalitats s'han afegit a la llista de suport a la candidatura, com els historiadors Josep Benet o Joan B. Culla, el diputat de CiU a Madrid, Carles Campuzano, Magda Oranich, el senador de CiU Jordi Xuclà, l'historic de CDC Isidre Font, l'escriptor i periodista Ignasi Riera, Toni Strubell, l'economista Muriel Casals, el director de la Fundació Bofill Jordi Sánchez, el sociòleg Salvador Cardús, el diputat d'ERC Francesc Ferrer i Gironès, entre molts altres.

L'equip de Porta ha fet l'esforç d'evitar ser una candidatura de partit per ser al més transversal possible per poder "establir les màximes complicitats possibles amb tots els sectors del catalanisme cultural", expliquen. A més d'aquestes complicitats, que volen estendre de manera molt més intensa entre les diverses entitats dels territoris dels Països Catalans, Jordi Porta vol fer entrar Òmnium Cultural en els grans debats d'avui. La preocupació per Europa, la recerca de lligams entre l'allau d'immigració i la cultura del país, la presència catalana en el món de les noves tecnologies i les indústries culturals són alguns dels temes que Porta creu que ha d'a-

frontar el nou Òmnium, entrats ja en el segle XXI.

Jordi Porta és soci de l'entitat des de fa més de deu anys i ha estat vinculat amb el grup de treball de les Noves Bases de Manresa.

El president de sempre. Josep Millàs presenta una candidatura de continuïtat. Considera que és absurd que la llista opositora agafi la bandera de la renovació, ja que afirma que des de la junta actual ja s'havia previst iniciar un "procés de renovació" en els pròxims quatre anys. També retreu als seus adversaris el desconeixement que tenen de l'entitat. Com a exemple, comenta que ningú de la candidatura de Porta li ha demanat com estan els comptes de l'entitat. Els seus adversaris, però, li retreuen que des de les territorials, en nombroses ocasions s'han demanat els estats de comptes per informar-ne els as-

Millàs considera absurd que la llista opositora agafi la bandera de la renovació

sociats, però mai se'ls ha facilitat cap dada des de la junta.

Millàs considera que "parlar de conceptes com innovacions tecnològiques, integració de la immigració, indústries audiovisuals, tot i ser un programa vàlid, queda fora de lloc" del que és estrictament Òmnium Cultural. Millàs entén, doncs, que aquesta entitat no ha de tenir com a prioritats aquests debats, sinó "la defensa de Catalunya i el català". En aquest sentit, considera que la candidatura de Porta "dóna la impressió que vol ser innovadora, però li trobo a faltar la paraula Catalunya i llengua catalana". L'actual president considera, doncs, que el de Jordi Porta és un "projecte coix".

Sobre la relació amb altres entitats i la crítica que des de la llista alternativa es fa a l'actual junta de poca capacitat de lideratge, Millàs considera que quan hi ha una entitat que ja treballa en un àmbit —com és el cas de l'Associació de Defensa de l'Etiquetage en Català, en el camp de la normalització lingüística en els etiquetatsges—, no cal que hi intervingui Òmnium, ja que el treball ja està cobert.

Millàs defensa com un dels principals èxits del seu llegat el fet d'haver aconseguit, juntament amb les juntes anteriors, haver aconseguit mantenir l'entitat, amb un cert prestigi social i cultural. Com a prova d'això, exposa l'aparició d'una nova candidatura que reflexi l'interès de generacions més joves per fer de l'entitat un referent de la cultural.

Amb aquest punt, Joaquim Arenas, un històric d'aquesta entitat, avui en la delegació funcional del Centre d'Estudis Colombins, coincideix amb Millàs en considerar que "la nova candidatura suposa que els objectius d'Òmnium interessin a la societat i a les generacions més joves". Arenas creu que la renovació sempre és bona quan ofereix garanties de catalanitat. En aquest sentit, considera que en una nova situació social i política com la d'ara, amb fenòmens com el de la multiculturalitat, la nova onada d'immigració, reclama idees i capacitats noves, "hi ha mèrits en la junta continuïsta, però a nous reptes, cal nova gent".

Enric Rimbau